CUPRINS

Prefață 7
Capitolul I:
Sociologia poporului chinez 11
Capitolul II:
Despre mitologia chineză 63
Capitolul III:
Cosmogonie - P'an Ku și mitul creației 81
Capitolul IV:
Zeii Chinei 101
Capitolul V:
Mituri despre stele 196
Capitolul VI:
Mituri despre tunet, fulger,
vânt și ploaie 219
Capitolul VII:
Mituri despre apă 230
Capitolul VIII:
Mituri despre foc 259

GLOSAR 263

Capitolul I:
Sociologia poporului chinez

Origini rasiale

În ciuda multor cercetări și speculații, originea poporului chinez rămâne una neclară. Nu știm din cine se trag chinezii, nici de unde provin. Dovezile insuficiente pe care le avem indică o migrație dintr-un alt spațiu geografic; poporul chinez însuși afirmă o origine proprie vestică. Cea mai veche imagine pe care o avem asupra istoriei acestui popor nu ne dezvăluie o populație de mult stabilită într-un spațiu pe care îl consideră natal, ci o rasă străină care se luptă cu animale sălbatice, defrișează păduri îndesite și-i alungă pe locuitorii nativi.

Dincolo de alte teorii (inclusiv cea care afirmă autohtonitatea poporului chinez și faptul că civilizația chineză este una indigenă), considerate a fi, în prezent, de cele mai în măsură autorități ca fiind inadecvate, cercetările sinologilor par să indice însă o origine: (1) din Akkadia timpurie sau (2) din Khotan, Bazinul Tarim (în prezent, zona cunoscută ca Turkestanul de Est), sau Munții K'un-lun (subiect asupra căruia voi reveni imediat). A doua ipoteză se poate referi doar la o ședere de durată mai lungă sau mai scurtă pe drumul din Akkadia către așezământul final din China, luându-se în considerare că civilizația Khotan, s-a demonstrat, ar fi fost importată din Punjab, în secolul al III-lea î.e.n. Din cauză că s-au comis erori grave, în ceea ce privește identificarea primilor conducători chinezi cu regi babilonieni și a termenului chinezesc *po-hsing* (cantoneză,

bak-sing), care înseamnă „popor", cu numele triburilor Bak Sing sau Bak, nu putem exclude posibilitatea unor origini akkadiene. Oricare ar fi adevărul, migrația către China a fost, cel mai probabil, un proces treptat, care să fi urmat o rută din Asia Vestică sau Centrală către malurile Fluviului Galben sau, poate, către sud-est, prin Burma și apoi către nord-est, prin ceea ce acum este teritoriul Chinei - evoluția ulterioară a așezărilor umane extinzându-se, prin urmare, de la sud-vest către nord-est sau într-o direcție nord-estică, de-a lungul Fluviului Galben, și mai departe, către nord, în locul celei presupuse, la modul general, de la nord la sud.

Origine sudică improbabilă

Această rută alternativă ar prezenta însă multe dificultăți; pare să fi fost oferită doar sub forma unei conexiuni cu teoria, care afirmă că poporul chinez este originar din Peninsula Indochina. Această teorie se bazează pe presupunerea că ideogramele antice chinezești includ reprezentări ale unor animale și plante tropicale; că cele mai vechi și mai pure forme ale limbajului se găsesc în sud; că grupurile de limbă chineză și indochineză sunt ambele tonale. Toate aceste informații sau pretinse informații sunt la fel sau chiar mai ușor de explicat prin ipoteza conform căreia populația chineză a sosit din nord sau din nord-vest, în valuri succesive de migrație, ultimele grupuri ajunse aici împingându-le pe cele anterioare din ce în ce mai departe către sud, astfel încât cele mai vechi și mai pure forme de limbă chineză rămânând tocmai în locul în care sunt limbile tonale are Peninsulei Indochina, fiind, prin urmare, considerate avangarda valului de migrație. De asemenea, ideogramele la care am făcut

referire reprezintă animale și plante din zona temperată, nu din cea tropicală, însă chiar dacă am putea demonstra, imposibil, în prezent, că aceste animale și plante aparțin exclusiv zonei tropicale, acest lucru nu ar reprezenta o dovadă a originilor tropicale ale poporului chinez, pentru că în acele timpuri foarte îndepărtate, China de Nord avea un climat mult mai blând decât cel din prezent, iar unele animale, cum ar fi tigri și elefanți, trăiu în jungla densă, care acum se mai găsește doar în latitudinile sudice.

Expansiunea raselor de la nord la sud

Teoria unei origini sudice (pe marginea căreia urmează o contestare deplină) implică o infiltrare graduală a imigranților chinezi prin China de Sud și Meridională (așa cum am indicat anterior) către nord, dar există puține îndoieli că deplasarea rasială a început de la nord către sud, și nu invers. În ceea ce acum sunt provinciile Gansu de Vest și Sichuan, trăia o populație înrudită cu cea chineză (așa cum demonstrează studiile de filologie comparată indo-chineză) care s-a deplasat în teritoriul din prezent al Tibetului și care acum poartă numele de tibetană; în ceea ce acum este provincia Yunnan, se afla grupul etnic shan sau ai-lao (Laosul zilelor noastre), care, forțat de invaziile mongole, a emigrat către peninsula din sud și a devenit grupul etnic siamez; iar în Indochina, fără legătură cu populația chineză, existau grupuri de anamiți, khmeri, moni, khasi, colarieni (ale căror rămășițe umane se regăsesc de-a lungul zonelor deluroase din India Centrală) și alte triburi, ajungând în vremurile preistorice până în China de Sud, împinse de-a lungul timpului de expansiunea chinezilor în acea direcție.

Sosirea chinezilor în China

Luând în considerare totalitatea dovezilor existente, contestațiile față de celelalte teorii ale originii populației chineze par să fie superioare oricăror contestații, față de teoria migrației din Bazinul Tarim sau chiar de dincolo de acesta (de exemplu, din Elam sau Akkadia, fie direct sau *via* Turkestanul de Est) către malurile Fluviului Galben, în călătoria către est, urmând cursul acestuia până în locurile în care găsim primele așezări umane, și anume în regiunea ce cuprinde părți ale celor trei provincii moderne Shanxi, Shaanxi și Henan, acolo unde acestea se învecinează. Așezările din acea perioadă (în jur de 2500-3000 î.e.n.) se aflau într-o relativă stare avansată de civilizație. Ținutul de la estul și sudul acestui district era locuit de triburi indigene, cu care chinezii s-au luptat, la fel cum s-au luptat și cu animalele sălbatice, și cu vegetația densă, dar s-au și amestecat și au avut loc uniuni între culturi, formând colonii care să funcționeze ca centre de răspândire a civilizației proprii.

Munții K'un-lun

În ceea ce privește Munții K'un-lun, desemnați de mitologia chineză ca sălaș al zeilor - strămoșii rasei chineze - trebuie menționat că nu ne referim la acel lanț muntos care desparte Tibetul de Turkestanul Chinez, ci la munții care se mai numesc și Hindu Kush. Acest lucru ne duce, oarecum, mai aproape de Babilon și de aparenta convergență a celor două teorii, Asia Centrală și Asia Vestică, părând să ne indice o posibilă soluție a acestei probleme. Nüwa, una dintre divinitățile despre care se crede că a dat naștere ființelor umane, alături de Nü și Kua, primele două

ființe umane (conform unei variante a acestei legende), se află în Munții K'un-lun. Acest lucru ne dă speranță. Din nefericire, legenda despre K'un-lun s-a dovedit a avea origini taoiste. K'un-lun este muntele central al lumii și are o înălțime de peste 4.800 de metri. Adăpostește fântâna nemuririi și din el iau naștere cele patru mari fluvii ale lumii. Cu alte cuvinte, este Sumerul din mitologia hindusă, transplantată în legenda chineză, dar fără valoare istorică, în ce privește scopul acestui volum.

Am avea nevoie de prea mult spațiu pentru a intra în detaliile acestei probleme interesante a originii poporului chinez și a civilizației acestuia, a conexiunilor sau a similarităților culturale dintre China și Asia de Vest, în perioada prebabiloniană, originea celor două zone culturale distincte, fiind marcată predominant de istoria chineză etc. Așadar, este suficient pentru discuția noastră din prezent să oferim concluzia indicată de dovezile istorice.

Concluzia provizorie

În așteptarea descoperirii unor dovezi categorice, următoarea concluzie provizorie are multe argumente în favoarea sa, și anume că strămoșii poporului chinez au sosit din vest, din Akkadia sau din Elam, ori din Khotan, sau (cel mai probabil) din Akkadia sau Elam *via* Khotan, sub forma unui singur trib nomad sau pastoral, sau a unui grup de triburi nomade și pastorale, ori ca valuri succesive de migranți, care au ajuns pe teritoriul actual al Chinei, în partea de nord-vest, s-au așezat în jurul cotului creat de Fluviul Galben și s-au extins către nord-est, către est și către sud, cucerind, absorbind sau alungând popoarele indigene către ceea ce în prezent este China de Sud și de

Sud-vest. Aceste rase indigene, ce reprezintă unul sau mai multe valuri de migranți neolitici din Asia Vestică ce au sosit înaintea migranților, relativ mândri, din nordul Chinei (care au sosit, cu aproximație, în secolul al XXIV-lea sau al XXV-lea î.e.n.) și care au lăsat o impresie profundă poporului japonez, s-au amestecat și s-au căsătorit intercultural cu chinezii din sud, dând naștere, în cele din urmă, unor diferențe clare, din punct de vedere fizic, mental și emoțional, la nivel de sentiment, idei, limbaj, procese și produse, față de chinezii din nord, diferențe vizibile chiar și în zilele noastre.

Mediul anorganic

La începutul istoriei lor atestate, teritoriul ocupat de chinezi era regiunea comparativ mică, menționată anterior. Era, pe atunci, o fâșie de pământ, de formă alungită, între 34° - 40° latitudine nordică și 107° - 114° longitudine estică. Acest teritoriu aflat în jurul cotului făcut de Fluviul Galben avea o suprafață totală de aproape 130.000 de kilometri pătrați și a fost extins treptat către coasta de est spre nord-est până la o longitudine de 119°, aproape dublându-și suprafața. Avea o populație de aproximativ un milion de locuitori, sporind acest număr odată cu extinderea teritorială până la două milioane. Este o perioadă pe care o putem numi copilăria Chinei. Durează (Epoca Feudală) două mii de ani, între secolul al XXIV-lea și secolul al XXIII-lea î.e.n. În timpul Epocii Monarhice, care ține de la 221 î.e.n. și până în 1912 e.n., se extinde către sud atât de puternic, încât ajunge să ocupe toate cele *Optsprezece Provincii* care formează ceea ce numim China vremurilor noastre, cu excepția unei porțiuni la vest de Kansu și a